

ZAKLJUČAK

Prva knjiga iz problematike koju analiziramo (period 1941–1942) mogla bi se podeliti na četiri razdoblja. Prvi je period delovanja Saveta komesara Milana Aćimovića (30. aprila do 29. avgusta 1941); drugi je period obrazovanja Nedićeve vlade (29. avgusta 1941) do administrativne podele Srbije (26. decembra 1941); treći period je reorganizovanje Nedićevog kvislinškog aparata (prva polovina 1942) i četvrti, razdoblje kada Nedićeva vlada doživljava opštu krizu (druga polovina 1942).

Iako su sve četiri etape bile povezane, iako su se nadovezivale jedna na drugu, one se bitno razlikuju u svim elementima okupacionog sistema u Srbiji. Karakteristike i bitna obeležja pojedinih etapa dati su u odgovarajućim glavama teksta.

Međutim, smatramo da je neophodno da ukratko istaknemo zbog čega se Milan Nedić, glavni akter kvislinštva u Srbiji, tako bezrezervno stavio u službu nemačkog okupatora i verno mu služio za sve vreme okupacije. Sigurno je da korene u vezi s ovim treba tražiti u predratnom periodu, tj. periodu Kraljevine Jugoslavije, u kojoj je srpski kvislinški predsednik zauzimao visoke vojne funkcije. Bio je, pored ostalog, komandant Timočke, Kosovske i Dravske divizije; komandant Treće armije, načelnik Glavnog generalštaba, član Vojnog saveta i najzad ministar vojske i mornarice. Ovu poslednju, najvišu funkciju, obavljao je u drugoj vladi Milana Stojadinovića (21. decembra 1938. do 5. februara 1939); u prvoj vladi Dragiše Cvetkovića (6. februara – 26. avgusta 1939) i u vladi Cvetković–Maček. Dakle, zauzimao je veoma odgovoran položaj u onim vladama koje su svesno vodile profašističku spoljnu politiku i pripremale uslove da Jugoslavija 25. marta 1941. potpiše akt o stupanju Trojnom paktu.

Sledeći politiku svojih vlada, Milan Nedić je u svojstvu ministra vojske i mornarice uspostavio mnoge, čak najintimnije kontakte sa pojedinim funkcionerima vlade Rajha. To potvrđuju mnogi nemački izvori, naročito izjave nacističkih funkcionera u okupiranoj Srbiji, koje su davali za vreme i posle drugog svetskog rata. Analogne su i izjave Nedićevih najbližih saradnika, na primer, Dragog Jovanovića, Tanasija Dinića, Cincar-Markovića i mnogih drugih, koje su davali 1946. u istražnom zatvoru UDB-e u Beogradu. Svi su oni bili gotovo jedinstveni u tvrđenju da su pomenuti Nedićevi kontakti bili presudni da ga Nemci

izaberu na čelo „vlade narodnog spasa“ 29. avgusta 1941, jer su računali da će on najbolje sprovoditi njihovu okupacionu politiku. Praksa je pokazala da se nacisti u računu nisu prevarili.

U saslušanjima posle rata i Nedić ne poriče da je u godinama koje su prethodile izbijanju drugog svetskog rata nastojao da sa Nemačkom održava bliske, prijateljske odnose. Pored toga, priznao je da je za sve vreme svoje duge vojničke karijere, u komunizmu video svog glavnog neprijatelja. Plašio se da će „crvena aždaja“ (kako je nazivao Sovjetski Savez) „pokoriti“ Evropu, a to znači i Jugoslaviju. Zbog svega toga, kao predstavnik najreakcionarnijih krugova srpske buržoazije, tražio je oslonac na fašističku Nemačku, jer je bio ubedjen da se jedino ona može efikasnije suprotstaviti komunizmu.

Mnogi izvori takođe ukazuju da je Milan Nedić, kao član privredne delegacije vlade Kraljevine Jugoslavije, koja je u više mahova tokom 1939. i 1940. posećivala Nemačku, počeo sarađivati sa obaveštajnim organima ove zemlje. Istovremeno bio je povezan sa nemačkim poslanstvom u Beogradu, koje je obaveštavalo o najvažnijim zbivanjima u politici koju je vodila vlada Kraljevine Jugoslavije. Nema sumnje da je i Dimitrije Ljotić sa svojim profašističkim pokretom „Zbor“ doprineo da se Nedić u godinama pre izbijanja drugog svetskog rata naj-intimnije opredeli za saradnju sa silama Osovine. To se može zaključiti i iz Memoranduma od novembra 1940. koji je Nedić dostavio knezu Pavlu i predsedniku vlade Dragiši Cvetkoviću. Ovaj dokument je sadržao Ljotićeve spoljnopoličke ideje, s kojim je Nedić održavao prisne veze. Nedić je smatrao da, pri postojećem stanju u Evropi, Jugoslavija ne može zadržati neutralan stav. Smatrao je da se na pomoć Anglo-amerikanaca ne može računati, pa zaključuje: „Uz Osovini, mislim ima još vremena. Nemačka je zauzela evropski kontinent i neograničen je njegov gospodar. Sa svojih devedeset miliona Nemaca, ona će biti dugo i dugo njegov gospodar.“

Pošto su tom prilikom utvrđene Nedićeve veze sa Ljotićem, kao i to da se Ljotićev Bilten štampa u štampariji Ministarstva vojske, Nedić je smenjen i stavljen u prismotru; Ljotićev „Zbor“ je zabranjen, Ljotić stavljen u kućni pritvor, a članovi „Zbora“ uglavnom pohapšeni, jer su ondašnje policijske vlasti tvrdile da Dimitrije Ljotić, sa vodećim članovima „Zbora“, i Nedić, sa jednom grupom oficira, pripremaju zaveru da u danom momentu izvedu državni udar i sami dođu na vlast. Tako je Nedić smenjen, ali ne isključivo što je zahtevao oslonac na Osovini, već i zbog toga što se u njega posumnjalo da sa Ljotićem priprema obranje namesništva i vlade Ćetković-Maček.

Prilikom izbijanja aprilskega rata 1941, Milan Nedić, iako u penziji, određen je za komandanta grupe armija na jugu. Međutim, on nije ni stigao da obrazuje svoju komandu. Toliko je sve bilo loše, a ipak, o njemu su se pričale legende; o njegovom „uspešnom“ suprotstavljanju nemačkim jedinicama. Čak je bio izdat jedan letak 8. aprila u Beogradu da je Nedić proizveden za vojvodu i da je u Kačaničkoj klisuri potukao Nemce i zaplenio 300 tenkova, što nije bilo istina.

Tako se završila misija Milana Nedića kao generala vojske Kraljevine Jugoslavije. On je bio jedini jugoslovenski general koji nije bio deportovan u nemačko ratno zarobljeništvo. To se nije dogodilo slučajno. Reč je o namerama vlade Rajha, dakle odmah posle kapitulacije Kraljevine Jugoslavije, da svom prijatelju iz predratnog perioda, ponudi jednu od vodećih funkcija u okupiranoj Srbiji. Prema tome, obrazovanje Saveta komesara, bila je samo privremena mera nemačkih okupacionih vlasti. Već tada su oni u ličnosti Milana Nedića imali potencijalnog kandidata za predsednika kvislinške vlade u Srbiji. Zbog toga ga, umesto u ratnom zarobljeništvu, drže u Beogradu u „kućnom pritvoru“, dok istovremeno pregovaraju o uslovima pod kojima bi se prihvatio da obrazuje novu kvislinšku srpsku vladu.

Uostalom, on nije bio jedini u porobljenoj Evropi koji je verno služio nemačkom okupatoru. Prva kvislinška tvorevina nastala je u Slovačkoj, u kojoj su nacionalistički i kolaboracionistički elementi proglašili otcepljenje od Čehoslovačke dan uoči njene okupacije od nemačke vojske, sredinom marta 1939. Aprila iste godine, izgubila je nezavisnost, Albanija, čiju su teritoriju zaposele italijanske trupe, a unutrašnju upravu preuzeli su domaći profašistički elementi. Aprila 1940. u Norveškoj je takođe obrazovana kvislinška vlada, na čijem se čelu nalazio norveški političar Vikund Kvisling. Samo nekoliko meseci kasnije (juna 1940) obrazovana je kvislinška francuska vlada, sa sedištem u banji Višiju. Njen predsednik je bio maršal Peten. Bilo je i drugih kvislinških i satebitskih tvorevinu.

Milan Nedić je imao tu „sreću“ da bude na čelu takozvane „vlade narddnog spasa“ više od tri godine, odnosno od 29. avgusta 1941. do oktobra 1944. Mnoga poniženja za to vreme doživeo je on sa svojim ministrima i ostalim kvislinškim funkcionerima. Međutim, uprkos sve му, stojički je podneo mnoge zločine i maltretiranja koje su Nemci vršili nad stanovništvom Srbije. Interese fašističke Nemačke uvek je isticao u prvi plan. Zbog toga je i mogao tako dugo da ostane na čelu srpske kvislinške vlade. Iako je više puta podnosio ostavke, iako nacisti, s vremenem na vreme, nisu bili zadovoljni radom njegove vlade, ipak, nisu dozvolili da napusti ovaj položaj, jer su znali da u Srbiji boljeg i vernijeg saradnika od njega ne mogu naći. Čak su se pobrinuli da u vreme prodora jedinica NOVJ i Crvene armije, koje su oslobođale poslednje stope okupirane Srbije, bezbedno napusti Beograd, odnosno teritoriju Jugoslavije i nastani se u Austriji, gde je kvislinška srpska vlada bar formalno delovala sve do propasti nemačkog fašizma. Ali, ipak, Milan Nedić i većina njegovih saradnika nisu mogli izbeći kaznu zbog zločina koje su počinili nad sopstvenim narodom. Vraćeni su opet u Srbiju da im taj isti narod sudi na osnovu zakona nove socijalističke Jugoslavije.

REGISTAR LIČNIH IMENA

- Aćimović Milan, 25, 28, 30, 31, 34, 36, 47, 48, 50, 51, 53, 67, 68, 76, 83, 97, 105, 125, 191, 207, 209, 231, 260, 274, 281, 283, 323, 374.
- Aksentijević Vlada, 337.
- Atanacković Žarko, 6.
- Avramović Ranislav, 67.
- Bader Paul, 247, 270, 277, 279, 281, 286, 297, 344, 354.
- Banković Miloš, 42, 297.
- Bećarević Boško, 7, 42.
- Bencler Feliks, 19, 32, 76, 99, 103, 110, 129, 137, 179, 192, 201, 232, 238, 241, 281, 308, 310, 311, 313, 323, 339, 346, 349, 363, 367, 370, 371, 377, 378, 379, 382, 384, 387.
- Berne Franc, 189, 215.
- Bogdanović Novak, 327.
- Borković Milan, 6.
- Bosiljčić Slobodan, 6.
- Broz Josip Tito, 7, 117.
- Buha Vasilije, 395.
- Cvetković Dragiša, 5, 25, 26, 51.
- Cvijanović Budimir, 67.
- Colaković Rodoljub, 7.
- Čulinović Ferdo, 6.
- Ćano (grof), 14.
- Ćuković Risto, 277, 279.
- Ćuković Mirko, 6.
- Dokić Dura, 7, 130, 146.
- Dangić Jezdimir, 274, 275, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 313.
- Dankelman Hajnrih, 7, 76, 99, 308.
- Dimitrijević Milorad, 67.
- Dinić Tanasije, 7, 28, 51, 52, 67, 375, 387, 388.
- Dragoljubov Fedor, 282.
- Draškić Panta, 105, 146.
- Drušković, 310, 311, 312, 377.
- Đorđević Mihailo, 51.
- Đorđević Svetozar Ceka, 42, 193.
- Đokanović (vojvoda), 280, 281.
- Đurić Nikola, 67.
- Đurović Mašan, 177, 302, 308.
- Fajne Gerhard, 26, 30.
- Felber Hans, 310.
- Ferster Helmut, 196.
- Filipović Stevan, 377.
- Fogl Ivan, 270.
- Frideriči, 20.
- Glišić Venceslav, 6.
- Glišić Miloš, 270, 302.
- Gering Herman, 18.
- Gravenhorst, 18.
- Gregorić Danilo, 28, 34.
- Gubarev Nikola, 42, 327.
- Helm Hans, 19, 29.
- Henke, 312.
- Himler Hajnrih, 18.
- Hitler Adolf, 13, 14, 19, 50, 114, 196, 234, 286, 369.

- Horstenau Glajze, 284.
 Horvacki Milan, 67.
 Ignjatović Vučko, 270.
 Ilić Velimir, 327.
 Ivonić Stevan, 34, 41, 67.
 Janković Momčilo, 34, 67, 105, 146.
 Janković Vladimir-Velimir, 67.
 Jojić Rista, 34, 67.
 Jonić Borivoje, 296.
 Jonić Velibor, 7, 32, 67, 146, 305, 317.
 Josifović Stanislav, 34.
 Jovanović Dragoljub, 7, 25, 28, 30, 42, 51, 89, 97, 99, 166, 294, 317.
 Kalabić Milan, 164, 269, 383.
 Kalabić Nikola, 270.
 Kalafatović Danilo, 105, 193.
 Kalmar, 93.
 Kardelj Edvard, 7.
 Karađorđević Petar, 30, 31.
 Kaše Zigfrid, 345, 347.
 Keviš Erih, 279, 281, 283, 288, 296, 311, 313.
 Kibler, 18.
 Kisel Georg, 7, 18, 40, 92, 99, 111, 129, 212, 355.
 Korać Mihailo, 165, 270.
 Košić Mirko, 51, 74.
 Kosmajac Đorđe, 42.
 Kostić Boško, 5, 292.
 Kostić Petar, 51.
 Kostić Josip, 104, 105, 146.
 Kostić Lazar, 34.
 Kotur Đuro, 67, 333.
 Krakov Stanislav, 5, 100, 130, 154, 179, 269.
 Kraus Karlo, 19, 28, 29, 30, 51, 89, 99.
 Kronholc, 98, 99.
 Kuhotek, 20.
 Kujundžić Bogoljub, 192, 380, 398.
 Kunce Valter, 234.
 Kuzmanović Ognjen, 105, 146.
 Kvaternik, 197.
 Kvistling Vikund, 403.
 Lazović Zivoin, 270.
 Ler Aleksandar, 247, 260.
 Letica Dušan, 34, 67, 72, 146.
 List Vilhelm, feldmaršal, 111.
 Lukić Dragoljub, 321, 383.
 Ljotić Dimitrije, 5, 25, 28, 30, 33, 51, 180, 204, 288, 317, 402.
 Maglić Bogdan, 157.
 Majsner August, 286, 287, 292, 296, 303, 307, 384.
 Marjanović Jovan, 6.
 Marjanović čedomir, 105, 146.
 Martinović Petar Bajica, 5, 100, 130.
 Marković Aleksandar Cincar, 7, 25, 26, 31, 32, 51.
 Marković Moma, 6, 395.
 Marčetić Milorad, 333.
 Masalović Miloš, 193.
 Matern, 281.
 Mati Jozef, 277, 278, 279, 284.
 Matić Momčilo, 277.
 Milošević Slobodan, 6, 8.
 Milovanović Nikola, 6.
 Mijušković Jovan, 105, 146.
 Mikić Ljubiša, 105, 146.
 Mihailović Dragoljub Draža, 7, 47, 133, 204, 218, 241, 266, 269, 274, 277, 301, 317, 383, 385.
 Mišić Aleksandar, 270.
 Mišković Branko Bliher, 328.
 Mladenović Nikola, 270.
 Mušicki Košta, 7, 168, 359.
 Nedeljković Miloš, 192.
 Nedić Milan, 7, 20, 47, 48, 87, 89, 91, 94, 100, 102, 105, 108, 109, 114, 124, 131, 141, 146, 153, 185, 193, 199, 214, 238, 251, 255, 275, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 288, 292, 300, 302, 305, 308, 309, 312, 315, 323, 339, 351, 354, 356, 359, 364, 369, 380, 381, 383, 384, 386, 393, 402, 403.

- Nedić Milutin, 193, 194.
Nenadović Aleksije, 333.
Nešković Blagoje, 395.
Nikolov Asen, 246.
Nojhauzen Franc, 7, 18, 29, 71, 94,
374, 393.
Nobjaher Herman, 7.
Novaković Ljuba, 177.
Oljićan Mihailo, 105, 146, 377.
Pantelić Vojislav, 270.
Pantić Dušan, 32.
Parežanin Ratko, 317.
Pavelić Ante, 122.
Pećanac Košta, 149, 150, 162, 163,
174, 175, 178, 183, 224, 292, 301,
323, 373, 394.
Perić Đorđe, 20, 27, 32, 67.
Perović Milivoje, 6.
Pešić Petar, 51.
Petrović Darko, 41, 67.
Peten, maršal, 403.
Pijade Moša, 7.
Popović Nikola, 74.
Popović Svetolik, 327.
Protić Jeremija, 34.
Pržić Ilija, 74.

Radisavljević Miloš, 31, 105, 146,
380.
Radosavljević Stevan, 261.
Radojević Milutin, 177.
Rajković Borivoje, 270.
Raković Predrag, 267, 268.

Ribentrop Joakim, 14, 19, 29, 33,
50, 92, 111, 241, 299, 367, 369,
371, 377, 385.
Ribnikar Vladislav, 63.
Rudolf Treua, 81.

Simović Dušan, 51, 52.
Spalajković Miroslav, 217, 218.
Stojanović Aleksandar, 130, 157.
Stefanović Mihailo, 164.
Stojanović Radovan, 270.
Stojadinović Milan, 27, 33, 377.

Sefer Emanuel, 286.
Sreder, 50, 66, 150.

Tomić Boško, 337.
Tomić Mirko, 395.
Topalović Živko, 51.
Trivunac Miloš, 74, 105, 146.
Trišić Jovan, 65, 130.
Turner Harold, 7, 32, 33, 50, 53,
58, 99, 137, 150, 260, 270, 286,
307, 340, 344, 349, 374, 381.

Ulmanski Milan, 93.

Vasiljević Milosav, 32, 34, 41, 67,
308.
Vezenmajer Edmund, 93, 94, 310.
Vishaupt Ernest, 235.
Vranić Vjekoslav, 282.
Vujković Svetozar, 7, 42.

Zivadinović Ratko, 193.
Zivković Dušan, 8.
Zivković Nikola, 6.

REGISTAR GEOGRAFSKIH IMENA

- Albanija, 201.
Aranđelovac, 77.
Arije, 312, 318.
- Babina Gora, 352.
Babin Most, 236.
Bačka, 14, 20, 201, 209.
Bajina Bašta, 222, 227.
Balkan, 15, 17, 32, 37, 277.
Banat, 15, 16, 17, 18, 20, 190.
Banja (Aranđelovac), 78.
Banjica, 178.
Baranja, 14, 20.
Beč, 14, 94.
Beličevac, 355.
Belgija, 155.
Beli Potok, 126.
Belanovac, 222, 223.
Beograd, 7, 9, 14, 17, 19, 26, 38, 42, 44, 48, 53, 55, 60, 62, 63, 67, 68, 69, 71, 78, 81, 88, 90, 99, 110, 118, 127, 135, 137, 143, 151, 161, 167, 173, 191, 197, 208, 225, 251, 252, 261, 275, 276, 277, 287, 310, 328, 346, 367.
Berlin, 18, 21, 64, 73, 88, 92, 103, 122, 135, 192, 236, 299, 363, 367, 370, 377.
Blaževo, 175.
Bojnik, 323.
Borak, 159.
Bor, 58, 71, 135, 234.
Borski rudnik, 116.
Bosna i Hercegovina, 48, 50, 196, 203, 276, 283, 310.
- Brajići, 190.
Bučumet, 323.
Bugarska, 13, 14, 49, 200, 233.
Bukulja, 181.
- Crna Gora, 14, 48, 52, 83, 201, 285.
Crveni Krst (Niš), 355.
- Čačak, 56, 58, 62, 64, 118, 143, 209, 222, 223, 227, 248, 312, 331.
Čubura, 320.
Culine, 279.
- Cićevac, 185.
Ćuprija, 239, 331.
- Danska, 155.
Drenova, 318.
Drenica, 49.
Drina, 16, 127, 139, 196, 218, 274.
Dunav, 16, 196, 200, 362.
- Đerdap, 135.
- Evropa, 125, 141, 223, 372.
- Francuska, 155.
- Gorenjska, 195.
Gornja Gorevnica, 69.
Gornji Milanovac, 159, 222, 227.
Grac, 196.
Grčka, 13, 77.
Grocka, 126.
Gruža, 236.
- Holandija, 155.
- Hrvatska, 14, 16, 48, 72, 81, 83, 122, 155, 195, 205.

- Istambul, 241.
Italija, 13, 200.
Ivanjica, 318.
- Jagodina, 239.
Jadransko more, 50.
Jugoslavija, 13, 16, 36, 42, 51, 72, 196, 225, 262, 287, 402.
- Kačandolska reka, 236.
Kairo, 260.
Karlove Vari, 191, 194.
Knjaževac, 324.
Kokin Brod, 318.
Kopaonik, 175.
Kordun, 49, 203.
Kosovo, 16, 48, 49, 200, 201, 230.
Kosovska Mitrovica, 15, 202, 236,
Kosjerić, 64, 222.
Kostolac, 116.
Kosanica, 174.
Kragujevac, 53, 58, 62, 148, 190, 196, 209, 236, 239, 287, 331.
Kraljevo, 56, 147, 148, 177, 190, 209, 236, 239, 252, 287, 331.
Kranjska, 197.
Kruševac, 79, 209, 327, 331.
Kučevište, 221.
Kuršumlija, 175.
- Lab, 236.
Lapovo, 236.
Lebane, 320, 323.
Lenjingrad, 249.
Lepaja, 355.
Leskovac, 209, 239, 323, 331, 355, 395.
Lika, 49, 203.
Lisac, 236.
London, 279.
Lukovska Banja, 175.
Lukovo, 175.
- Ljubovija, 222.
- Mađarska, 14.
Majdanpek, 234.
- Makedonija, 14, 48, 83.
Međimurje, 14.
Meljak, 159.
Merćez, 175.
Mionica, 268.
Moskva, 81, 245, 260, 278.
- Negotin, 47.
Nemačka, 13, 41, 50, 187, 188, 205, 318.
Neretva, 49.
Niš, 15, 18, 47, 53, 58, 127, 177, 182, 185, 200, 209, 239, 252, 287, 324, 364, 395.
Niška Banja, 246.
Norveška, 155.
Novi Pazar, 16.
Novi Sad, 49.
Nova Varoš, 312.
- Obrenovac, 63, 118, 126, 337.
Osijek, 81, 82.
Osnabrik, 305.
Oštrog, 52.
- Pančevo, 52.
Paraćin, 126.
Pčinja, 49.
Peć, 202.
Petrovaradin, 15.
Petrovac na Mlavi, 221.
Pirot, 231.
Pločnik (Niš), 182.
Podrinje, 137.
Požarevac, 47.
Požega Užička, 78, 223, 227, 246.
Prekomurje, 14.
Prepolac, 175.
Priština, 202, 236.
Prnjavor, 78.
Prvično, 175, 312, 320.
- Rabrovo, 221.
Ralja, 126.
Rasina, 177.
Raška, 331.
Ravna Gora, 177, 262.

- Resnik, 236.
Ripanj, 58.
Rudnik, 222, 227.
Rumunija, 13, 233.
- Sajmište, 330.
Sandžak, 48, 49, 205, 225, 285, 317.
Sarajevo, 127.
Sava, 16, 127, 139, 218.
Seličevica, 352.
Senjski rudnik, 126.
Skelo, 78.
Skoplje, 200.
Slovenija, 195, 203.
Smederevo, 18, 89, 90, 166, 170.
Smederevska Palanka, 63, 77.
Sofija, 15, 241, 364.
Sokolovića, 175, 178.
Sopot, 126.
Sovjetski Savez, 63.
Srbija, 7, 16, 29, 36, 47, 62, 65, 79,
83, 84, 102, 106, 122, 127, 137,
155, 164, 186, 195, 201, 225, 233.
Srem, 16, 50, 203.
Stalać, 177.
Stepojevac, 159.
Struganik, 190.
Suva Planina, 352.
Svilajnac, 126, 147, 221.
- Sabac, 62, 79, 209.
Šiljakovac, 159.
Štajerska, 195, 197.
Šumadija, 177.
- Tara, 16.
Timok, 16, 230.
Tisa, 200.
Topola, 77.
Toplica, 175.
Trepča, 16, 71, 234.
Treska, 236.
Trstenik, 331.
Turska, 15.
- Ub, 337.
Umka, 118, 126.
Užice, 16, 18, 58, 62, 64, 78, 118,
143, 222, 223, 227, 246, 282, 287,
312.
- Valjevo, 62, 63, 64, 182, 222, 337.
Vardar, 49.
Vašington, 8.
Veles, 49.
Veliko Orašje, 77.
Veliko Gradište, 143, 169, 221.
Velja Glava, 236.
Vojvodina, 203.
Vojlovica, 52.
Vranje, 231.
Vreoci, 126.
Vrnjačka Banja, 208.
- Zagreb, 48, 54, 346.
Zajača, 71.
Zaječar, 77, 230, 364, 395.
Zapadna Morava, 236.
Zemun, 46, 122, 250, 330.
Zlot, 159.
- Zitkovac, 177.
Zuć, 175.

SADRŽAJ

PREDGOVOR	- - - - -	- -	5
SKRAĆENICE	- - - - - --	- - - - - - -	n
UVOD	-		13

GLAVA I

SAVET KOMESARA MILANA AĆIMOVIĆA – KAO BAZA NA KOJOJ JE PONIKLA NEDIĆEVA KVISLINŠKA UPRAVA

Pripreme za formiranje prve kvislinške uprave u okupiranoj Srbiji	- - - - - - - - - - - - - - -	25
Obnavljanje starog upravnog aparata i njegovo stavljanje u službu okupatora	- - - - - - - - - - - - -	38
Glavni zadaci Saveta komesara	- - - - - - - - - - -	46
Krisa Saveta komesara i njegov pad	- - - - - - - - -	71

GLAVA II

FORMIRANJE NEDIĆEVE „VLADE NARODNOG SPASA“ I NJENO DELOVANJE DO ADMINISTRATIVNE PODELE SRBIJE (26. XII 1941.)

Događaji koji su prethodili dovođenju Milana Nedića na čelo srpske kvislinške vlade i njeno formiranje (29. VIII 1941.)	-	87
Ocena KPJ i drugih organizacija NOP-a kvislinške Nedićeve vlade	- - - - - - - - - - - - -	116
Nedić i njegova vlada u borbi protiv narodnooslobodilačkog pokreta Srbije	- - - - - - - - - - - - -	121
Oružane snage Nedićeve vlade		
a) Žandarmerija i policija	- - - - - - - - - - -	150
b) Dimitrije Ljotić i njegovi dobrovoljci	- - - - - - - - -	165
c) Četnici Koste Pećanca	- - - - - - - - - - -	174
Odnos Milana Nedića i njegove vlade prema ratnim zarobljenicima	- - - - - - - - - - - - -	187

Dolazak izbeglica u Srbiju i njihov smeštaj	— — — —	195
Novembarska ofanziva udruženih okupatorsko-kvislinških snaga	— — — — — — — — — — — — — — — —	212
Reagovanje Milana Nedića na bugarsku okupaciju nekih delova Srbije	— — — — — — — — — — — — — — — —	230

GLAVA III

REORGANIZOVANJE NEDIĆEVOG KVISLINŠKOG APARATA I PRILAGOĐAVANJE NOVIM USLOVIMA RADA

Vojno-politička situacija u Srbiji krajem 1941. i početkom 1942. godine	— — — — — — — — — — — — — — — —	245
Administrativna podela Srbije (26. XII 1941.)	— — — —	253
„Legalizovanje“ četnika Draže Mihailovića preko Nedićevih oružanih odreda	— — — — — — — — — — — — — — — —	263
Odnos Nedića prema Jezdimiru Dangiću i njegovom četničkom pokretu u istočnoj Bosni	— — — — — — — — — — — — — — — —	274
Formiranje Srpske državne straže (marta 1942.)	— — — —	286
Nedićev zahtev da se prema zarobljenicima-simpatizerima NOP-a u Nemačkoj preduzmu sankcije	— — — — — — — — — — — — — — — —	304
Odnosi između Nedićeve vlade i nemačkih okupacionih vlasti u prvoj polovini 1942. godine	— — — — — — — — — — — — — — — —	307
Represalije okupatorsko-kvislinških snaga nad stanovništvom Srbije	— — — — — — — — — — — — — — — —	317
Dalji prliv izbeglica u Srbiju tokom 1942. godine	— — — —	339
Reagovanje Nedićeve vlade na zločine bugarskog okupatora	— — — — — — — — — — — — — — — —	348

GLAVA IV

OPŠTA KRIZA U NEDIĆEVOJ KVISLINSKOJ UPRAVI — NAPORI NEMACA DA SE PREVAZIDU TEŠKOĆE

Velika kriza Nedićeve vlade u drugoj polovini 1942. godine	— — — — — — — — — — — — — — — —	359
Sukobi u vrhovima kvislinške uprave u Srbiji	— — — —	373
Rekonstrukcija Nedićevog kabineta (7. XI 1942.)	— — — —	380
Pljačka kvislinških organa u korist nemačkog okupatora	— — — — — — — — — — — — — — — —	390
Rad KPJ na jačanju i stabilizaciji NOP-a u Srbiji u drugoj polovini 1942. godine	— — — — — — — — — — — — — — — —	395
ZAKLJUČAK	— — — — — — — — — — — — — — — —	401
REGISTAR LIČNIH IMENA	— — — — — — — — — — — — — — — —	405
REGISTAR GEOGRAFSKIH IMENA	— — — — — — — — — — — — — — — —	409

**dr MILAN BORKOVIC
KONTRAREVOLUCIJA U SRBIJI**

**Tehnički urednik
NIKOLA KONSTANTINOVIĆ**

**Lektor
ZORA MAKSIMOVIĆ**

**Korektor
MILUTIN MILOVIĆ**

**Likovna oprema
DIZAJN BIRO MUZEJA PRIMENJENE UMETNOSTI**

Autor: RADOMIR VUKOVIC

**Izdavač
Izdavačka radna organizacija „SLOBODA“
Beograd, Vojvode Stepe 315**

**Za izdavača
MIROSLAV MARKOVIĆ**

Štampano u 2000 primeraka jula 1979.

**Štampa
Grafička radna organizacija „PROSVETA“
Beograd, Dure Dakovića 21**